

Argi-ilunak

Espainiako Estatuan eratu berri den koalizio gobernuak aldaketa nabarmenak dakartza bere programa ekonomikoan aurreko legegintzaldiarekin alderatuta. Komunikabide nagusiek politika neoliberalen eta murrizketen garaiak atzean utzi eta programa ekonomiko sozialdemokrata baten aurrean gaudela diote. Ikusteko dago, ordea, aldaketa horiek gauzatzen diren eta, hala balitz, horiek paradigma ekonomiko berri bati ateak zabalduko ote dizkioten. Izan ere, programaren arlo ekonomikoari erreparatura ereduaren aldaketarako aukerak oso mugatuak direla baieztatzen da.

Pentsioen, menpekotasunaren edo inklusio sozialaren aldeko zehaztasunik gabeko aldarria egin arren, programan bertan kontu publikoen iraunkortasuna bermatzeko zerga disziplinarako mekanismoen betekizuna ziurtatuko dela esaten da. Hots, 2011n erreformatutako Konstituzioaren 135. artikuluko polemikoari men egiten zaio. Bederatzi urte alboratuta egon dena aurten indarrean jarriko da lehen aldiz bere osotasunean eta arlo publikoaren aurrezki oro zor publikoa ordaintzera bideratu behar da lehentasunez. Testuinguru horretan osatu behar dituzte aurtengo aurrekontuak eta, beraz, gastu sozialerako aritmetika. Europako Batzordeko Aurrekontuaren zuzendari nagusia izandako Nadia Calviño presidenteorde ekonomiko izendatu izana egonkortasunari emango zaion lehentasuna berrestera dator.

Espainiako koalizio gobernuaren zerga erreformak aukera interesgarriak aurkezten ditu baina nahiko mugatuak dira gasturako beharren tamainari erantzuteko

Errenta birbanaketarako ekimen interesgarriak aurkezten dira baina, horrenbestez, hezkuntza publikoaren aldeko finantzazioaren helburua (BPGren %5) edo osasun publikoarena (%7) legegintzaldiaren amaieran betetzeko ahalmena oso mugatua egongo da. Antzeko egoeran leudeke pobrezia energetikoa edo etxebizitzaren alokairuen murrizketaren xedeak.

Europar Batasuneko aurrekontu egonkortasunaren betekizuna malgutzeko aukera urria dela eta, zerga erreformaren bideak erraz lezake ibilbide berrirako asmoen finantzazio gehigarria. Koalizio gobernuaren zerga erreformak aukera interesgarriak aurkezten ditu baina nahiko mugatuak dira gasturako beharren tamainari erantzuteko. Ezin da ahaztu estatuko presio fiskala Europar Batasunaren batez bestekoa baino sei puntu apalago dela

MIKEL ZURBANO
EHU-KO IRAKASLEA

BPGrekiko (Barne Produktu Gordina). Zerga erreformaren lerrorik positiboenaz Sozietateen gaineko Zergan aurre ikusten da, enpresa handiei %15eko eta banketxei zein erregai fosilen inguruko enpresei %18ko zerga tipo minimo efektiboa ezartzeko asmoa baitago. Finantza elkartrukeei ezarriko zaion zerga eta Google tasa (elkartrukeen gaineko %3) eskasak dira baina norabide onean doaz, efektiboak izango badira.

Erregimen komuneko PFEZari (Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga) dagokionez, aldiz, oso xumea da aurrerapausoa. Errenta altuen bi tarte gehiago ezarriko dira bi eta lau puntu gehigarri eskasarekin eta, okerragoa dena, gobernu autonomoek tartea jaitsi ditzakete hala nahi izan ezker. Ez da ahaleginik egiten ondarearen zerga berreskuratzeko. Eta aberats handiek zerga zamak arintzeko erabiltzen dituzten SICAV edo SOCIMI bezalako mekanismoak mantendu egingo dituzte, nahiz eta tratua ez den horren onuragarria izango. Amaitzeko ikusteko dago zerga iruzurrari aurre egiteko asmoa zertan gauzatzen den, ez baita ezelako mekanismorik ezartzen modu efektiboan hori bideratzeko.

Laneko eskubideen eta pentsio publikoaren arloan bitasun berarekin egiten dugu topo. Asmo eta neurri interesgarriak egon arren, oso motz geratzen dira paradigma ekonomikoaren aldaketa sozialagoaren bidean. ●